

pokazal njen pogreb. V imenu Marijine družbe se je poslovil od rajne g. župnik J. Potočnik. Pevski zbor je zapel žalostinko na domu in pri grobu. Na sedmini se je nabralo za novo bogoslovje 102 din, za afriške misijone pa je sara določila 1000 din. Njenim sorodnikom in domačim naše sožalje!

Zgledna katoliška žena umrla. Prejšnjo sredo smo v Murski Soboti pokopali ženo šolskega upravitelja iz Dolnjega Lakoša gospo Margareto Šomen, ki je umrla v soboški bolnišnici. Pokojnica je bila vse življenje zgledna katoliška žena. Njenega pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudi. Naj počiva v miru, a preostanim naše sožalje!

Skrben gospodar umrl v visoki starosti pri Sv. Rupertu nad Laškimi. Dne 8. junija je v Trobendolu umrl Jančič Franc, p. d. Lapornik, do-
 ~~~~~

v starosti 87 let. Skrben gospodar in mož pošteni je moral v svojem dolgem življenju prenašati nenavadno mero trpljenja. Njegov sin Franc, ki je leta 1907. prevzel, je v svetovni vojni padel, sinah se je spet poročila, a moža zgubila zaradi jetike že čez eno leto, nato tudi ona umrla po dolgem hiranju. Sedaj je moral stari oče spet prevzeti obširno posestvo in skrbeti v nepopisnih težavah, ob neboljelih vnukih, ki so tudi po vrsti umirali v najlepših letih. Vsaakdo, ki je poznal hude razmere v Lapornikovi hiši, se je čudil, da je mogel starček vzdržati v najlepšem redu vse gospodarstvo. Nobena bolezen ni zmogla žilavega starčka, starostna slabost mu je končno vzela življenje. Lepo je živel rajni oče, lepo tudi umrl. Pogrebne sprejeme se je udeležila nenavadna množica prijateljev in znancev. Dobri oče in gospodar, počivaj v miru!

Poročila o vojnih dogodkih nekdanj in danes

Že od pamtveka se je odločala usoda narodov na bojiščih. Od zmage ali poraza je zavisela svoboda ali sužnost vojaka na bojnem polju in njegove družine v ozadju. Radi tega še danes veljavnega dejstva ni vladalo zanimanje za izid boja samo med bojevniki, ampak tudi med njihovimi ženami, otroci, starci in onimi, kateri se niso bili z orožjem. Kolikor je star boj človeka proti človeku, toliko je stara poročevalska služba o izidu boja na življenje in smrt.

Vojna poročila pred Kristusom

Iz črno na belem beležene zgodovine, ki nam je ohranjena, vemo o največjem zanimanju starih Grkov o vojnih dogodkih.

Leta 490. pred Kristusom rojstvom je uspel grškemu vojskovodji Milkiadu, da je premagal in za nekaj časa odločilno potolkel veliko premoč Perzijcev na Maratonskem polju na vzhodni grški obali, ki je oddaljena od grškega glavnega mesta Atene 42,2 km. Kakor hitro je bila zmaga dobljena, je poslal Milkiad tekača Diomedona v Atene, sporočiti zaledju zmagovito vest. Diomedon je tekel z zmagoslavim sporočilom tako naglo, da je na cilju še lahko izrekel besede: »Zmagali smo!« Komaj je izgovoril te besede, se je zgrudil in obležal mrtev od prevelike izčrpanosti. V spomin na ta tek imamo še danes na olimpijadih »maratonski tek«.

Iz dobe pred Kristusom je znan in v zgodovini opisan sloviti kartažanski vojskovodja Hanibal (246—183 pr. Kr. r.). Tedaj so posedali stari Rimljani svoje svetovno vladarstvo ali imperij v Evropi in Kartažani v severni Afriki. Težnje obeh vladarstev so se križale v Španiji in je prišlo do dolgotrajnih bojev. Hanibal je hotel Rimljane odločilno poraziti. Radi tega se je napotil z veliko arma-

do iz Afrike in Španije preko Alp v zgornjo, srednjo in celo južno Italijo. Bile so se srdite in velike bitke, o kojih izidu je hotela imeti poročila Hanibalova afriška domovina. Zmagoviti Hanibal je uredil na pohodu proti Italiji med potjo posebne poročevalske postaje, po katerih je pošiljal o svojih vojnih gibanjih vesti hitro in varno v Kartagino.

Stari Rimljani so imeli svoj imperij zvezan za vojne pohode z dobrimi cestami. Ob rimskih cestah so bile postavljene posebne table, na katere so beležili vojni sli na konjih poročila o izidih bitk, katere so bile rimske armade z zunanjim - - - - -kom.

V srednjem veku

Ves srednji vek je prepleten z vojnimi dogodki manjšega ter velikega obsega. V tej dobi so se posluževali za prenašanje vojnih poročil pošte. Srednjeveška pošta je bila za kulturne pokrajine v rokah trgovskih združenj, ki so bila znana pod imenom »hansa«. Hansa je bila zveza nižjenemških mest v 14.

in 17. stoletju. Ta organizacija je bila radi pospeševanja in naglega napredovanja trgovine tako dobro organizirana, da je po svojih trgovinskih postajah pošiljala poročila o vojnih dogodkih od severnih, danes tolikokrat imenovanih baltičkih držav do Benetk in še dalje.

Napoleonovi časi

Veliki vojskovodja Napoleon je prevzel žalostno dediščino francoske revolucije in je bil cesar francoskega svetovnega vladarstva od 1800 do 1815. Napoleon je bojeval z vsemi evropskimi večjimi državami velike vojne, v katerih so bila vojna poročila važnega pomena za cesarja občeudujoče zaledje. Iz napoleonskih spočetka tako zmagovitih bitk so pošiljali na vse strani poročila s sli na konjih in s pomočjo golobov-pismonoš.

Fotografija in brzojav

Vojna poročevalska služba pa se je zelo razvila, ko so izumili fotografijo. V nemško-francoski vojni 1870-71 so pošiljali vesti iz obleganega Pariza z golobi-pismonoši, ki so prenašali te vesti zabeležene na majhnih fotografijah med peresi svojih repov.

Popoln prevrat je nastal v tem področju z uvedbo električnega brzojava. Prvič se je ta brzojav v te namene izkazal že med vojno 1870-71. V svetovni vojni je ta način poročanja prevladoval, ker je bil tedaj radio v zadnjih letih komaj v spočetju.

Radio

Od zgoraj omenjenega maratonskega tekača do današnjih po radiu sporočenih vojnih poročil v vse dele sveta je preteklo precej nad dva tisoč let. Današnje zmage in porazi se razletijo v svet po večkrat na dan. Razglaševanje vojnih vesti brezžičnim putem z resničnimi in zlaganimi dodatki ter razlagami rodi mnogo zla, ker vprega v neprestano živčno napetost tudi take države, ki niso pognane v vojni metej.

Dopisi

Mežiška dolina

Sv. Danijel. Tukaj se je poročil Lovro Marin, posestnik in gostilničar, z Rutnikovo Marjanco. Mlademu zakonskemu paru naše častitke!

Dravsko polje

Sv. Martin pri Vurbergu. V nedeljo, 16. junija, so se vršile tekme mladcev dveh najmlajših Fantovskih odsekov Slomškovega okrožja ZFO Maribor. Tekmovall so pri Sv. Barbari v Slov. goricah, kjer so naši mladci dobili peto mesto ter s tem dokazali, da še daleč niso med zadnjimi.

Fantje, le korajžno naprej! — V nedeljo, 30. junija, ob pol štirih popoldne se bo vršila v ljudski šoli v žitečki vasi ponovitev drame »Križ in sovjetska zvezda«, katero priredi martinški FO in je žela doma splošno priznanje in zadovoljstvo pri gledalcih. Dragi žitečani in sosedje, ki ljubite lape igre: iskreno vabljeni! Vstopnina je nizka, in sicer sedež 5 din, stojišča 3 din, otroci pa 2 din.

Ptujska gora. (Mirovna slovesnost.) Že zadnjič smo poročali, da bo 2. julija, na praznik Marijinega obiskovanja, z velikim romarskim shodom na Ptujski gori združena mirovna slo-

so prezgodnje. Nisem se še poročila, kajti, Tilka, tudi mene je zadela huda nesreča: nimam več matere... Od pljučnice so okrevali, toda srce je bilo slabo in tako so mi 1. septembra zjutraj, potem ko so sprejeli svete zakramente, mirno zaspali. Bog jim daj večni mir in pokoj, večna luč naj jim sveti! Koliko sem se te dni in noči prejkala! Kar verjeti ne morem, da moje mamine ni več.

Moj ženin, dobri doktor Silan, je dejal, da bova poroko do pomladi odložila, da bom medtem vsaj malo prebolela bridko izgubo. Ker nisem marala sama ostati v hiši in mi tudi ni bilo, da bi bila do poroke šla k doktorjevi sestri, kakor mi je on rekel, sem se vrnila k Tvojemu očetu v trgovino in zdaj tudi stanujem pri njem in sem na hrani v Tvojem domu. Delo v trgovini me tudi zamoti, da ne mislim venomer na mater.

Tvoj oče so bolj bolehní; trpijo zaradi sklepnega revmatizma. Na Končnika so zelo hudi. Meni se zdi, da so mu morali pisati hudo pismo. To jim je menda kar prav, da nisi prišla domov, ampak da si šla rajši iz kraja. Tega pa ne morejo skriti, kako jih skrbiš. Jim bom povedala, v kaki stiski si bila in kaj si prestala; kadar bo le prilika, bom v Tvoj prid govorila.

Kar si o razmerah pri Končniku izvedela, je, žal resnica. Že junija meseca sta bila župnik in župan pri njem. Ali tedaj šele je bil ogenj v strehi! Na Rešnjega

Telesa dan Jurij ni pustil, da bi bili pred njegovo hišo postavili oltar. Namesto domačih poslov ima zdaj same tuje, ki jih ni kaj prida. Nekatere je že spet nagnal. Najmanj po volji je ljudem gospodinja. Ime ji je Lizka in se piše Škerjanec. Ni več prav mlada, ampak maže se in napravlja in ima lačne oči, da kar veš, kaka je. Juriju se skuša na vse viže prikupiti, nasproti drugim pa je odurna in surova. Kolikor je čuti, je Celjanka. V cerkvi je ni nikoli videti. Da domačih ni več v gostilno, temu se ne moreš čuditi. Ob nedeljah pridejo iz mesta. Tedaj je pri Končniku živo in večkrat rajajo do polnoči.

Zaradi otrok si ne boji v skrbi! Katra skrbi zanj, da bi ti tudi ne mogla bolje. Zdrava sta in vedno čedno oblečena in dobre volje. Ubožčka še ne vesta, da nimata mame; saj je dobro, da tega še ne razumeta... Zdaj pa moram svoje pisanje skleniti. Zbogom, Tilka, nič se ne žali, misli le na to, da ozdraviš, vse drugo pa prepustimo Bogu! Pri neki pridigi sem nekoč čula, da trpljenje človeka požlahtni. Upam, da bo tudi mene. Kaj je trpljenje, vem zdaj tudi jaz. Moli za mojo mamo!

Prisrčno Te pozdravlja Tvoja zvesta Trezika.

Pripis. Tvojemu očetu nisem o tem pismu nič rekla. Morda bi Te bili dali pozdraviti. Pa rajši še počakajva! Da ne pozabim: Katra mi je naročila, naj Te prav lepo pozdravim. Otroka bom o prvi priliki jaz namesto Tebe poljubila. (Dalje sledi)

škoda mora trpeti sedaj tudi posmeh, ker je denar dobesedno vrgla skozi okno.

Istočasna smrt dveh sester. V Buffalu v Zedinjenih državah Sev. Amerike sta umrli te dni skoraj istočasno dve sestri v starosti 89 in 90 let. Živeli sta 60 let skupaj in sta zboleli isti dan za isto boleznijo, tako da so ju tudi zdravniki skušali zdraviti na isti način. Njiju postelji sta bili druga poleg druge. Mlajša sestra je starejšo preživela komaj za nekoliko minut in pokopali so ju drugo poleg druge. Podobne primere istočasne smrti so doslej opazovali pri dvojčkih. Ta primer je zanimiv zavoljo tega, ker je skupno življenje obe sestre tako izenačilo, kakor je to opaziti drugače le pri dvojčkih.